

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrum hæc pœna incurrit quando intercedit ignorantia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Cap. Ex
litterar. 3

Tertiò, Capitulum quod incipit, *Ex literis sum.* tit. de Apostolis, quo maximè Doctores intun-
tut. Verum hoc Capitulum solum pœnam irro-
gat Acolytha, qui ministerium exhibuerat: de
Sacerdotis autē rebaptizantis pœna nihil dicitur.
Nihilominus tamē, quia omnes DD. ex hoc Ca-
pitulo colligunt, etiam rebaptizantem irregulari-
rem effici, in praxi ita iudicandum est; præfertim
cū illa videatur esse mens Pontificis. Vult enim
puerum ministrantem esse irregularē, non pro-
pter accidentiale ministerium ceremoniarum (sola
enī cæmoniarum repetitio non inducit irregu-
laritatem) sed quia cooperator extitit rei ne-
fanda; id est, rebaptizationis; censetur enim coo-
perator repetitionis Sacramenti; sicuti ministrans
Sacerdoti Idolis sacrificanti, cooperatur Idolatri-
æ. Vnde multò magis Pontifex cestetur velle
ipsum Sacerdotem rebaptizantem esse irregularē.
Et si enim in iure, quando de pœnis agitur, non
valeat argumentum à simili, quando actiones seu
peccata sunt distincta: sapè tamen valet, quando
actio est eadem, & accessoriū comparatur ad
principale, sicut in proposito.

Hic tamen Notandum est Primò: Hoc crimen
debere esse publicum, vt irregularitatem inferat.
Ita Panormitanus in hunc locum. Colligitur
apertè ex textu: addit enim Pontifex, *Si crimen*
sit occultum, posse promoueri ad Ordines superiores.
Communis tamen ferè sententia Doctorum est,
hanc irregularitatem etiam ex crimine occulto
contrahi. Quod si verum est, saltem Episcopus
potest in ea dispensare, iuxta cap. 6. s. 24. Con-
cilij Tridentini.

Notandum Secundò, Hanc irregularitatem
non impedire vsum seu ministerium in Ordini-
bus suscepis, sed solum ascensum ad superiores:
vt patet in textu.

Notandum Tertiò, Hanc pœnam non incurri,
quando deest vera intentio baptizandi. Ratio est,
Quia qui non intendit baptizare, quantum in se
est reverā non rebaptizat, nec est rebaptizator,
sed solum simulat se rebaptizare: vnde illa exte-
rior actio nō est baptizatio aut rebaptizatio, quia
sub hac ratione non est intenta. Sicut, qui reti-
nens animo veram fidem, exterius profert hæ-
sim, non est hæreticus, nec pœnas incurrit. Hinc
etiam patet, pœnam hanc non incurri quando
sub cōditione rebaptizat; vt rectè Nauarrus c. 27.
n. 246: Siue diligentiam ante adhibuerit, vt co-
gnosceret an esset baptizatus: Siue non, quidquid
dicat Sotus dist. 3. art. 9. Ratio est, *Quia talis*
verè non rebaptizat; exprestè enim intendit non
baptizare, si forte antea sit baptizatus: fateor tamen
talem peccare, si antea debitam diligentiam
veritati cognoscendæ non præstiterit.

D V B I V M I I.

*Vtrum hec pœna incurrit quando in-
tercedit ignorantia?*

38
Ignorantia
facti, si
leuis.

R Epondeo & Dico Primò, Ignorantia facti,
scilicet an sit adhibitus baptismus, excusat
ab hac irregularitate, quando excusat à peccato.
Ita Scotus dist. 6. quæst. 8. Dominicus Soto hoc
loco. Turrecremata in Capitulum, *Qui b. de*
Consecratione dist. 4. Nauarrus cap. 27. nu. 246.
Cœurruuias in Clementinam. *Si furiosus in principi-*
o. nu. 8. Probatur, *Quia hæc irregularitas infli-*

gitur propter peccatum, & quidem mortale. Quia
quando alicui peccato absolutè nominato statui-
tur pœna gravis, intelligitur peccatum perfectum
in sua specie, ac proinde ex sufficieni considera-
tione & scientia perfectum: ergo hæc irregulari-
tas, cum ignorantia facti quæ non est crassa, non
potest contrahi. Ignorantia tamen crassa non ex-
cusat; nam peccatum ex illa procedens, est eius-
dem rationis, cum eo, quod scienter fit. Et con-
firmatur, *Quia si infans ante rationis vsum bis*
*baptizetur, non sit irregularis: vt colligitur cau-
sa i. quæst. 4. Canone Placuit;* ybi dicitur infan-
tes ab hæreticis baptizatos posse promoueri ad
ordines, & tamen hi ob solam ignorantiam ex-
cusantur.

Sed contrà. Objetetur Canon *Qui bis.* de Con-
secratione dist. 4. vbi statuitur, *Ut qui ignoranter*
*rebaptizatur, non subiaceat paenitentia, sit tamen irre-
gularis.* Respondeo cum Scoto dist. 6. qu. 8. non
debere nos huic Canonis auctoritate moueri,
quia non est Summi Pontificis, sed cuiusdam
Theodori Episcopi Cantuarienis; vt patet ex
lib. 4. decreti Burchardi cap. 51.

Dico Secundò, Ignorantia iuris humani non
excusat ab hac irregularitate. Ratio est; Quia, vi-
quis incurrat pœnam, non est necesse, vt sciat illa
esse statutam (excepta excommunicatione) sed
satis est, vt sciat se facere rem illicitam.

Dico Tertiò, Invincibilis ignorantia legis di-
uinæ excusat ab hac irregularitate: vt si inculpati
ignores vetitam esse baptisimi repetitionem. Ratio
est; Quia in eo eventu non peccabis Baptismum
repetens.

Quæ diximus de rebaptizato in hoc dubio,
omnia ferè locum habent in rebaptizante: simili-
ter enim excusat. Debet enim interuenire pec-
catum mortiferum in actu rebaptizationis. Vnde
probabilis ignorantia iuris diuinæ, vel facti, ex-
cusat. Solum addit, quando ita dubitat de alterius
Baptismo, vt licet possit ei sub conditione con-
regularitate, non effici irregularē, et si tunc conferat
absolutè; vt rectè Nauarrus suprà. Ratio est; *Quia*
non monstratur esse iteratum, quod nescitur esse factum;
*vt Innocentius III. ait Capitulo Vnico, de Cle-
rico per saltum promoto.*

D V B I V M I I I.

*Vtrum qui coactè rebaptizat, vel rebaptiza-
tur, sit irregularis?*

R Epondeo; Si is, qui cogitur, intendat verè
baptizari, vel baptizare secundò: Videtur si verè in-
omnino fieri irregularis. Ratio est; Quia respectu
huius intentionis non potest esse illa coactio, vn-
de nec excusat: quare sicuti coactio tunc nullo
modo excusat à culpa rebaptizationis, ita nec à
pœna. Quod si deficit intentio Sacramenti in con-
ferente, non fiet irregularis, etiamsi actum exter-
num obeat. Similiter si deficit intentio recipiendi
Sacramentum, is qui circa se patitur illam cœ-
moniam externam, non fiet irregularis.

Dices; Is qui ordinatur ab heretico coactus
vi vel metu, non fiet irregularis, etiamsi tunc in-
tentio recipiendi Ordinis habeat; vt patet
Can. Constat i. qu. 1. Ergo similiter is, qui secundò
baptizatur coactus, nō fiet irregularis, quam-
vis habeat intentionem recipiendi secundò Ba-
ptismum.

Respon-